

FISKERIDIREKTORATET

NASJONAL STRATEGISK RISIKOVURDERING

Ressurskontrollen

2010 - 2011

Fiskeridirektøren

05. januar 2010

Innhold

1.	Innledning	side 3
1.1	Overordnede mål for ressurskontrollen	side 3
1.2	Metode	side 3
1.2.1	Konsekvensbegrepet	side 3
1.2.2	Sannsynlighetsbegrepet	side 4
2.	Generelt om ressurskontrollen	side 5
2.1	Salgslagene	side 5
2.2	Fiskeridirektoratets sjøtjeneste	side 5
2.3	Overvåkningstjenesten – Yngel og minstemål nord av 62°N	side 6
2.4	Yngel og minstemål sør av 62°N	side 7
2.5	Internasjonale forpliktelser	side 7
2.6	Regelbrudd ved føring av fangstdagbok/rapportering på havet	side 8
2.7	Korrekt registrering av fangst ved landing-/ sluttseddel	side 8
3	Prioriterte tema i 2010	side 9
3.1	Svarte landinger/uregistrert dødelighet i forbindelse med torskefiskeriene i nord, herunder Russland og tredjelands fartøyers fiskeri i Barentshavet	side 9
3.2	Utkast og slipping	side 10
3.3	Svarte landinger og svart omsetning i andre fiskerier enn Nevnt i punkt 1	side 10
3.4	Kysttorsk	side 11
3.5	Bifangst og innblanding av annen kvotebelagt fisk under minstemål i trålfiske etter øyepål og kolmule og innblanding av annen kvotebelagt fisk under minstemål i konsumtrålfiske (120mm eller større)	side 11
4	Andre områder med et spesielt fokus i 2010	side 12
4.2	Uer	side 12
4.3	Breiflabb	side 12
4.4	Makrell	side 12
4.5	Nordsjøsild	side 13
4.6	Kongekrabbe	side 13
4.7	Hummer	side 13
4.8	Sports- og rekreasjonsfiske	side 13

1. Innledning

Dokumentet formidler risikovurderinger på overordnet nivå og skal bidra til å sikre at de ulike kontrollaktivitetene og kontrollområdene sees i en helhetlig sammenheng. Dokumentet er utarbeidet på bakgrunn av en regional og nasjonal revisjon av fjorårets risikovurdering.

Dokumentet beskriver de ”store” linjene, og fokus settes på de viktigste prioriteringene i 2010. Risikoområder som er felles for de fleste arter er beskrevet i et eget punkt. Detaljerte risikovurderinger knyttet til det enkelte fiskeslag og spesielle fiskerier forutsettes det at regionene og Kystvakten har implementert i sine lokale risikovurderinger og gjennom sine målkort for 2010.

1.1 Overordnede mål for ressurskontrollen

Fiskeridirektøren leder ressurskontrollen i Norge etter overordnede mål gitt av Fiskeri- og Kystdepartementet. Tildelingsbrevet¹ viser at Fiskeridirektoratet og Kystvakten skal ha fokus på å effektivisere ressurskontrollen. Fiskeridirektoratet skal forsterke den nasjonale kontrollutførelsen med vekt på økt tilstedeværelse og effektive omsetningskontroller. Fiskeridirektoratet skal være en aktiv pådriver i nasjonale og internasjonale fora, og oppfylle internasjonale forpliktelser.

Innføring av Havressursloven gir salgslagene økte hjemler, og de vil dermed spille en viktigere rolle i ressurskontrollen for 2010.

1.2 Metode

Nasjonalt strategisk risikovurdering skal beskrive områder i ressurskontrollen med størst risiko, og gi forslag til tiltak for å møte disse.

Det er tatt utgangspunkt i Fiskeridirektørens 7 overordnede delmål:

1. Sikre etterlevelse av årlige kvotereguleringer (nasjonalt og internasjonalt)
2. Sikre etterlevelse av deltakerreguleringer
3. Sikre etterlevelse av tekniske reguleringer
4. Sikre etterlevelse av fisker og mottaker/kjøpers oppgave- og veieplikt
5. Sikre etterlevelse, utvikle og opprette internasjonale og nasjonale samarbeidsavtaler
6. Sikre at ressurskontrollen utføres på en kvalitetsmessig tilfredsstillende måte fra fangst til markeder
7. Være en premissleverandør i arbeidet med fastsettelse av årlige kvotereguleringer, deltakerreguleringer og tekniske reguleringer

1.2.1 Konsekvensbegrepet:

Med konsekvens mener vi de konsekvensene et regelbrudd får både for fiskebestander og samfunnet for øvrig. Tre parametere benyttes for å vurdere konsekvensene.

- Fiskeartens sårbarhet med hensyn til bestand
- Fiskeartens/risikoområdets økonomiske betydning eller økonomiske potensial for Norge
- Fiskeriets regionale betydning

---

¹ Tildelingsbrevet: Statsbudsjettet for 2010 – Tildelingsbrev Fiskeridirektoratet

Gradering av konsekvens pr. fiskeslag

Fiskeslagenes gradering er listet opp i tabell 1. Inngangsverdiene er basert på en totalvurdering av de tre parameterne. Arter som ikke nevnt i tabellen, skal normalt graderes som ”liten konsekvensrisiko”. Det må likevel presiseres; liten konsekvensfaktor innebærer ikke at arten er utelatt for kontroll.

Tabellen viser også endringer i gradering sammenlignet med foregående års risikovurdering.

Fiskeslag	Gradering		
	2010	2009	2008
Torsk sør av 62°N	Svært stor	Svært stor	Svært stor
Kysttorsk	Svært stor	Svært stor	Svært stor
Uer	Svært stor	Svært stor	Svært stor
Nordsjøsild	Svært stor	Svært stor	Svært stor
Hummer	Svært stor	Svært stor	Svært stor
Ål	Svært stor		
Blåkveite	Stor	Stor	Stor
Torsk nord av 62°N	Stor	Stor	Stor
Breiflabb	Stor	Stor	Stor
Kongekrabbe	Stor	Moderat	Moderat
Makrell	Stor	Stor	Stor
Kolmule	Stor	Stor	Stor
Tobis	Stor	Stor	Stor
Kveite	Moderat	Stor	Stor
Vassild	Moderat	Stor	Stor
Hyse nord av 62°N	Moderat	Moderat	Moderat
Øyepål	Moderat	Moderat	Moderat
Sei nord av 62°N	Moderat	Moderat	Liten
Lodde	Moderat	Moderat	
Reke Sør av 62°N	Moderat	Liten	Liten
NVG sild	Liten	Liten	Liten
Reke Nord av 62°N	Liten	Liten	Liten
Sei sør av 62°N	Liten	Liten	Liten
Rognkjeks	Liten	Liten	Liten

Tabell 1: Viser gradering pr fiskeslag.

1.2.2 Sannsynlighetsbegrepet

Innebærer at det er tatt hensyn til muligheten for at det som omhandles i risikoområdet skal inntreffe.

2 Generelt om ressurskontrollen

Ressurskontrollen skal styres etter en vurdering av risiko². Den nasjonale strategiske risikovurdering skal gi en helhetlig oversikt over de mest vesentlige og de mest risikoutsatte kontrollutfordringer. De enkelte konkrete kontrollhandlinger på operasjonelt nivå skal utføres dersom handlingene er i samsvar med den overordnede nasjonale risikovurderingen. Den enkelte enhet skal basere sin operasjonelle kontrollvirksomhet på risikovurdering som skal dokumenteres.

Det er et mål at ressurskontrollen skal ha en allmennpreventiv virkning. Det vil si at kontrollhandlingen og eventuell avdekking av lovbrudd skal ha en forebyggende virkning utover det objektet som kontrollhandlingen isolert var rettet mot.

Ressurskontrollen skal sikre like rammevilkår for utøverne ved at regionene utøver likebehandling både i kontrollutførelse og saksbehandling, der evt. forskjeller skal ha en saklig begrunnelse.

Risikokommunikasjon er en forutsetning for en effektiv ressurskontroll med et godt tverretattlig samarbeid. Inspeksjonsdatabasen er nå fullt implementert i Kystvakten og Fiskeridirektoratet. Den skal videreutvikles som en informasjonsdatabase med moduler for datafangst og analyse.

Elektronisk operasjonell risikovurdering - ELORV - vil bli tatt i bruk som operativt verktøy for de viktigste fiskeslagene i løpet av 2010. ELORV skal reflektere eksperters syn på risikoområder i ressurskontrollen. Kunnskapen bygges inn i modeller som gjør det mulig å sammenstille, tolke og vekte relevant data som fortløpende hentes fra interne og eksterne databaser. Systemet vil gi en mer effektiv og objektiv utvelgelse av risikoobjekter, og vil sikre kravet om notoritet i vurdering og utvelgelse.

2.1 Salgslagene

Salgslagenes oppgaver vil være kontroll av landings- og sluttsedler, påse at alle formelle sider ved utfylling av sedler er ivarettatt, at registrerte opplysninger er korrekte og foreta inndragning når det fiskes over kvote. I 2010 vil det bli arbeidet videre med å knytte salgslagenes kontrollvirksomhet enda nærmere til direktoratets ressurskontroll både i ordinær operativ ressurskontroll og ved omsetningskontroller, jfr. den nye Havressursloven. Salgslagenes kontrollinnsats skal også registreres i den samlende nasjonale oversikten for kontroll mot UUU fisket.

Etter styrking av salgslagenes kontrollhemler jfr. den nye Havressursloven, vil salgslagene ha et enda sterkere fokus på de faktorene som omhandler korrekt registrering og kontroll med at uttaket av våre felles fiskeressurser er i samsvar med gjeldende regelverk.

2.2 Fiskeridirektoratets sjøtjeneste og IKV

Regionene Troms og Møre & Romsdal har det administrative ansvaret for Fiskeridirektoratets sjøtjeneste. Denne tjenesten skal ha oppsyn med fiskerier i kystnære farvann sammen med IKV. Fartøyene skal, foruten til landingskontroll, brukes på følgende områder:

- Utøvelse av NVG fiske

---

² Riksrevisjonens kriterier for Ressurskontrollen i Norge

- Torskefiskeriene i de tre nordligste regionene
- Utøvelse av makrellfiske
- Seinotfiske i Troms/Finnmark
- Kysttorskvern – grunn- og fjordlinjekontroll
- Breiflabb – økt fokus på tekniske reguleringer
- Kveite
- Uer
- Hummer
- Kongekrabbe

2.3 **Overvåkingstjenesten – Yngel og minstemål nord av 62°N**

Det beste vern for ungfisk og småreker er å stenge felt når innblandingen av fisk og reker under minstemål og bifangst blir for høy. Det er utarbeidet regler i samråd med Russland om prosedyrer for prøvetaking og stenging/åpning av fiskefelt.

Ungfisk som beiter øst i Barentshavet kommer på beitevandring vestover i Barentshavet sammen med lodde i februar - mars. Når det gjelder områdene ved Bjørnøya er det særlig om sommeren at store mengder ungfisk trekker inn på grunnere vann. Problemet med for stor innblanding av fisk under minstemål er fra april til oktober. De fleste år, etter at regimet med stenging av felt ble etablert, har felt vært stengt her.

De tre, fire siste årene har utbredelsen av hyse kommet lenger nord i Barentshavet. På feltene ved Bjørnøya har det til tider vært betydelige fangster av hyse. Her har en også fått stor innblanding av hyse under minstemål.

Overvåkingstjenesten skal ha et særskilt fokus på kysttorsk i 2010. Kysttorskvern er aktuelt i alle typer fiskerier i nord når fiske foregår kystnære områder. Overvåkingstjenesten skal ha et spesielt fokus på loddefiske som starter i slutten av januar og varer ut mars. Særlig vil loddetrålerne kunne ta stor bifangst, men det gjelder også for notfiske. Tjenesten skal også være aktiv under sildefiske i samarbeid med Kystvakten og stenge felt hurtig dersom bifangsten blir for stor.

Snurrevad

Etter innføringen av trålekk med kvadratmasker i snurrevad er innblandingen av fisk under minstemål redusert. Selv med forbedret seleksjon er det likevel i perioder for høy innblanding av fisk under minstemål i fangstene. Problemet er størst under vårtorskefisket når fisken beiter på lodde.

Rekefiske

For høy innblanding av reker under minstemål kan skje hele året. Bifangst av torsk og hyse under minstemål oppstår i rekefiske når 0-gruppen bunnskråper seg om høsten. Problemer med høy innblanding vil en kunne ha fra september til juni. På kysten er det særlig Varangerfjorden og feltene i Nord-Troms hvor det har vært mye innblanding av fisk under minstemål.

Den senere tid har innblandingen av fisk under minstemål vært lavere. Dette kan trolig sees i sammenheng med svake årsklasser av kysttorsk og kan forandre seg med bedre rekruttering. En viss beredskap med leid fartøy bør opprettholdes. Færre fartøy deltar imidlertid nå i kyst- og fjordrekefiske.

Kriteriet for ueryngel, som er kommet de senere årene, har gitt grunnlaget for å stenge rekefelt. Økte forekomster av ueryngel forventes å utgjøre en utfordring med hensyn til å stenge felt.

Fløyttline etter hyse

De siste årene har store områder utenfor Øst-Finnmark vært stengt for fiske med fløyttline etter hyse, pga for høy innblanding av hyse under minstemål. Omfanget forandrer seg fra år til år. Utkast av småhyse kan også forekomme. Fløyttlinefisket bør derfor overvåkes aktivt med hurtiggående fartøy og inspektører om bord på fartøy i ordinært fiske.

Seinot

Risikoen for neddreping av sei under minstemål vil være størst dersom ungfisk (3-åringer) forlater kysten på vårparten før fisket tar til.

2.4 Yngel og minstemål sør av 62°N

Trål

Det er til tider stor innblanding av torsk, hyse og sei under minstemål fra mai til august i Nordsjøen. Dette gjelder både for fartøy som fisker med industritrål og konsumtrål. Inspeksjoner gjennom flere år viser at fartøy som driver partråling får mest innblanding under minstemål.

Risikoområdet skal prioriteres av Kystvakten. Det skal være spesielt fokus på fangster som kan inneholde innblanding av fisk under gjeldene minstemål. Oppfølging av områder med for mye innblanding er viktig for å påse at fartøyene skifter felt eller at det blir opprettet stengte områder / aktsomhetsområder, for å unngå at fartøyene fisker der det er for mye innblanding. EU fartøy som får innblanding av fisk under minstemål vil kaste denne fisken over bord.

For 2010 vil kvoten av øyepål gå opp og det forventes en økning av deltakende fartøy i dette fiskeriet. Samtidig kommer det nytt pålegg om bruk av sorteringsrist, samt endringer i bifangstbestemmelsene for de fartøy som ikke tar vare på konsumfisken.

Reke-trål

Innblanding av fisk under minstemål kan forkomme både på havet og ved kyst og i fjord. Jevnlige kontroller skal prioriteres.

Regime for stenging/åpning av fiskefelt i Nordsjøen (RTC- Real Time Closures)

Norge og EU er enig om RTC i Nordsjøen og Skagerak fra 1. september 2009. Det er fokus på artene torsk, hyse, sei og hvitting. Erfaringer med avtalte kriterier og erfaringer med ordningen skal evalueres av partene i en egen rapport som skal være ferdig primo juni 2010.

2.5 Internasjonale forpliktelser

Norge har inngått avtaler som inneholder spesifikke krav til inspeksjonsomfang og innhold i den enkelte inspeksjon. Forpliktelsene gjelder i flere land og avtalene har gitt resultat i form av bedre kontroller. At resultatene kommer, understreker viktigheten av at avtalene overholdes. En skal i 2010 fortsatt søke å kartlegge kontrollrutiner ved norske landinger i utlandet.

Det må antas at kravet i tidligere kvoteavtaler mellom Norge og EU også vil gjelde i 2010; 15 % av landet kvantum og 10 % av antall landinger av artene sild, makrell og hestmakrell skal kontrolleres. Det skal i så fall gjennomføres fullkontroll etter ellers gjeldende

retningslinjer. Tunnelkontroller, der hele landingen kontrolleres, og omsetningskontroller skal telles med.

Reglene om havnestatskontroll er fastsatt i NEAFC³. I tråd med disse skal 15 % av antall utenlandske landinger av frossen fisk⁴ underlegges fullkontroll etter ellers gjeldende retningslinjer. Salgslagene vil, så langt det er mulig, bidra i kontroller rettet mot ressurskontrollens internasjonale forpliktelser, under ledelse av Fiskeridirektoratet.

Norge har også forpliktet seg i henhold til NEAFC's CXE Scheme Article 16.5 til å stille med kontrollfartøy⁵ dersom 10 norske fiskefartøy eller flere fisker i NEAFC's farvann.

2.6 Regelbrudd ved føring av fangstdagbok/rapportering på havet

Regelbrudd ved føring av fangstdagbok svekker kontrollmulighetene i forhold til hva som blir ført på seddel og hva som blir fangstet i aktuelle kvoteområder.

Kystvakten skal ha fokus på kontroll med fangstdagbokføring opp i mot bifangst og rapportering i forhold til fangst om bord. Det skal fokuseres på fiske i Fiskervernsonen ved Svalbard (spesielt torsk og blåkkeite). Det skal videre fokuseres på bifangst i pelagisk fiskeri og i trålfiske etter øyepål og kolmule.

2.7 Korrekt registrering av fangst ved landings-/ sluttseddel

Det anses for å være høy risiko for at det ikke registreres korrekte opplysninger på landings-/sluttseddel i alle tilfeller. Tiltak skal prioriteres for arter med **stor/svært stor konsekvensfaktor**⁶.

Følgende risikoområder er mest aktuelle:

- Omskriving av art til ikke kvotebelagte arter (kan søkes skjult gjennom feilmerking av kartonger)
- Ikke registrert korrekt kvantum
- Bifangst blir ikke registrert
- Ikke korrekt størrelse/sortiment

Fiskeridirektoratet skal ytterligere fokusere på etterfølgende kontrollmetoder som lager- og omsetningskontroller med tanke på fisk som omskrives eller unnlates ført på seddel. Denne kontrolltilnærmingen setter større krav til forutgående analyser og utbyttekontroller. Det skal også prioriteres ressurser til innhenting og bearbeiding av annen relevant informasjon fra bedrifter.

---

³ NEAFC: North East Atlantic Fisheries Commission

⁴ Også landinger av fersk fisk, dersom deler av landingen også inneholder frossen fisk.

⁵ Dette betyr i praksis Kystvakten

⁶ Se tabell 1, s 4 – Gradering av konsekvens

3 Prioriterte tema i 2010.

Prioriterte tema refererer seg til områder hvor det er identifisert stor risiko.

Følgende tema er vurdert og prioritert i stigende rekkefølge i 2010:

1. Svarte landinger/uregistrert dødelighet i forbindelse med torskefiskeriene i nord, herunder Russland og tredjelands fartøyers fiskeri i Barentshavet.
2. Utkast og slipping
3. Svarte landinger og svart omsetning i andre fiskerier enn nevnt i punkt 1.
4. Kysttorsk
5. Bifangst og innblanding av annen kvotebelagt fisk under minstemål i trålfiske etter øyepål og kolmule og innblanding av annen kvotebelagt fisk under minstemål i konsumtrålfiske (120mm eller større).

3.1 Svarte landinger/uregistrert dødelighet i forbindelse med torskefiskeriene i nord, herunder Russland og tredjelands fartøyers fiskeri i Barentshavet.

2009 ble et spesielt år med tanke på finanskrisen. Situasjonen endret seg radikalt i forhold til det en forventet. Operativt sett blir det viktig å prioritere dumping av fisk fra kystfartøy i 2010; fartøyene er i mindre grad villig til å bringe til land torsk med redusert kvalitet. Videre skal en det kommende året ha et større fokus på etterfølgende kontroller.

I henhold til den 38 sesjon i Den blandede Norsk-Russiske fiskerikommisjon, pkt 12.6.7 skal Analysegruppen beregne det totale uttaket av torsk og hyse i Barentshavet, fisket av norske, russiske og tredjelands fiskefartøy.

Tiltak:

- De tre nordligste regionen og Råfisklaget skal samarbeide gjennom utveksling av personell, økt fokus på likebehandling og utveksling av erfaring. Etterfølgende kontroller skal prioriteres i større grad enn i 2009. I samarbeid med Overvåkingstjenesten skal en plassere inspektører om bord i kystfartøy i fiske etter torsk i korte og lengre perioder.
- Kartleggingen og overvåking av det russiske fiske skal fortsette og skal for 2010 utvides noe til å registrere fangst av all bunnfisk samt også som en prøve ordning, innsamle opplysninger om det russiske fiske etter sild for analyse.
- I tillegg skal en kartlegge tredjelands fiske etter torsk og hyse etter samme metode beskrevet i den operative kontrollplanen for Russegruppen for at dette kan inngå som informasjon til den felles norsk- russiske analysegruppens arbeid etter egen utarbeidet metode⁷.
- Det skal aktivt søkes etter informasjon i land der fisk omlastes og landes, herunder fisk som landes utenfor NEAFC's havnestatsregime, og søke etter informasjon om mulige transportruter for fisk og endringer i disse. Analyser av vare og pengestrømmer skal så

---

⁷ Det er allerede forberedt ved at inspeksjons- og kontrollskjema er justert i forhold til dette.

langt mulig forsterkes sammen med andre nasjonale kontrollmyndigheter og kontrollmyndigheter i andre land.

3.2 Utkast og slipping

Temaet er aktuelt for alle kvotebelagte fiskeslag og aktiviteten bryter med det grunnleggende prinsipp om at all fangst av fisk skal registreres på seddel. Tiltak skal prioriteres for alle arter, herunder arter med moderat og liten konsekvensfaktor.

I pelagiske fiskerier vil for store kast i forhold til lastekapasiteten til fartøyene øke faren for slipping; det er liten interesse i å få overført fangst da dette gjerne fører til kvalitetsforringelse som resulterer i lavere pris.

Definisjoner:

- **Utkast** er fisk som har vært tatt ombord i fartøy og senere kastet ut igjen.
- **Slipping** forekommer i fiske med ringnot eller trål, hvor fisk, etter å ha vært omsluttet av redskap og ikke vært ute av sjøen, slippes tilbake.
- **”Highgrading”** er sortering om bord av fangst for å maksimere verdi av kvote, og påfølgende utkast av den minst verdifulle fisken.
- **Neddreping** er konsekvens av de ovenfor beskrevne alternativer; fangst blir ikke registrert som kvoteuttak og betegnes som skjult eller uregistrert fiskedødelighet”.

Tiltak:

- Tilstedeværelse for å unngå at fisk kastes ut/slippes
- Stenge fiskefelt med for stor innblanding av fisk under minstemål
- Stenge fiskefelt med for stor bifangst
- Operasjonell risikovurdering med tanke på hvordan restkvoter utnyttes, for eksempel i pelagiske fiskerier
- Skippermøter i forkant av sesongen

3.3 Svarte landinger og svart omsetning i andre fiskerier enn nevnt i punkt 1

Svarte landinger og svart omsetning er i denne sammenheng et samlebegrep som dekker uregelmessigheter i forbindelse med omsetning av fisk med det formål å unngå registrering av fisk på seddel og/eller unngå skatter og avgifter og eventuelt toll⁸.

Samarbeid med Tollvesenet og Skatteetaten er nyttig når det gjelder å avdekke slike forhold, og skal videreføres med samme innsats.

Svart omsetning utenfor formelle omsetningsledd

Det er risiko for at det kan forekomme svart omsetning av fisk utenfor de formelle omsetningsapparatene. Dette kan være landinger utenfor godkjent mottak, ”svarte” tradere, ulovlig videresalg fra fiskebiler og ulovlig salg til restauranter og lignende.

Bevisst manipulering av mottaksvekter

Det er risiko for at mottaksvekter blir brukt feil for å tilegne bedriften en ekstra økonomisk vinning. Til dels små og enkle grep kan føre til at bedriften tilegner seg forholdsvis store kvanta fisk urettmessig. I forbindelse med fullkontroller kan NSSL sine kontrollører bistå Fiskeridirektoratet.

---

⁸ Det foreligger en samarbeidsavtale mellom Fiskeridirektoratet, Tollvesenet og Skatteetaten.

Tiltak:

- Alle regioner utarbeider en løpende operasjonell risikovurdering for mottakere av fisk i egen region.
- Antall lagerkontroller, omsetningskontroller og vektkontroller skal prioriteres.
- Alle aktuelle bedrifter med lager telles (nullstilles) minimum en gang pr. år.
- Alle bedrifter med pelagiske mottaksvekter skal kontrolleres minimum en gang pr. år.

3.4 Kysttorsk

Bestandene av kysttorsk er under sterkt press. Det er en høy sannsynlighet for at fartøy over 15 meter med konvensjonelle redskap kan fiske ulovlig innenfor angitte fjordlinjer. Fiske etter NVG sild og lodde skal gis større fokus da det er stor fare for bifangst av kysttorsk⁹.

Tiltak:

Sjøgående kontroll skal ha sterk fokus på grunn- og fjordlinjekontroll i 2010. Henningsvær-boksen skal overvåkes spesielt. Se for øvrig pkt 2.3 "Overvåkingstjenesten – Yngel og minstemål nord av 62°N" som berører Kysttorsk.

3.5 Bifangst og innblanding av annen kvotebelagt fisk under minstemål i trålfiske etter øyepål og kolmule og innblanding av annen kvotebelagt fisk under minstemål i konsumtrålfiske (120mm eller større).

I fisket etter kolmule og øyepål kan det være fare for innblanding av liten hvitfisk. I 2010 vil kvoten av øyepål gå opp og det forventes en økning av deltakende fartøy i dette fiskeriet. Samtidig kommer det ny regulering om bruk av sorteringsrist i redskapen, samt at det er endringer i bifangst bestemmelsene for det fartøy som ikke tar vare på konsumfisken.

I trålfiske etter konsumarter i Nordsjøen og Skagerak er det tidvis for mye innblanding av fisk under minstemål. Med lav torskbestand er det viktig å kontrollere at det ikke fiskes i områder med for høy innblanding. Dette må ses i sammenheng med avtalen mellom Norge og EU vedrørende RTC, jfr pkt 2.4.

Tiltak

- Region Sør utarbeider løpende operasjonell risikovurdering for aktuelle fartøy og landanlegg, og koordinerer den daglige kontrollaktiviteten på området i Fiskeridirektoratet.
- Kystvakten gjennomfører kontroller under fiske.

---

⁹ Viser til J-melding 273/09, som gjelder utvidelse av sporingsgrenser på fartøy; ned til 18 meter fra 1 mars 2010 og ned til 15 meter fra 1 juni 2010.

4 Andre områder med et spesielt fokus i 2010.

4.2 Uer

Bestanden har redusert reproduksjonsevne. Regelbrudd knyttet til denne arten har høyeste konsekvensfaktor. Det er stor sannsynlighet for at det kan forekomme ulovlig innblanding av uer i trålfiske, samt at det kan forekomme ulovlig direktefiske.

Tiltak:

- Hovedvekt på sjøkontroller, spesielt med uerbokser, med hensyn til bifangst.
- Kystvakten kontrollerer at bifangstreglene overholdes.
- Sjøgående kontroller gjennomføres for å påse at det ikke fiskes i fredningstid.
- Stengning av rekefelt for å verne ueryngel når innblandingen overstiger de fastsatte grensene.

4.3 Breiflabb

Fiskearten har stor konsekvensfaktor. Bifangst, minstemål, redskap og fredningsperiode anses å være forhold hvor det er størst sannsynlighet for regelbrudd. Etter at praksis for administrativ inndragning av ulovlig fanget breiflabb ble iverksatt, er det også stor sannsynlighet for at breiflabb i større grad omskrives til andre arter.

Tiltak:

Tiltakene mot breiflabb bør innrettes som planlagte kampanjer i forbindelse med fiske etter breiflabb med konvensjonelle redskap.

For øvrig rettes kontroll mot:

- Redskaps- og røktingsbestemmelser og fredningsperioder fra Sjøgående kontroll .
- Landinger med hensyn til bifangst og minstemål.

4.4 Makrell

Makrell har en høy økonomisk verdi. Overtredelser i forhold til makrell har generelt stor konsekvensfaktor. På grunn av den spesielle situasjonen som oppstod i forbindelse med adkomst til å fiske i EU sonen i 2009, har en lagt opp til fiske av makrell allerede i vinter, men hovedsesongen vil fortsatt være i september – november med tanke på kvalitet.

Mangelfull registrering kan fremkomme som bifangst i trålfiske etter øyepål og kolmule og i fiske etter hestmakrell, samt i forbindelse med slipping i ringnotfiske. Det er også høy sannsynlighet for at det skjer uregistrerte landinger av makrell, hovedsakelig ved at ikke all fisk oppgis på seddelen.

Tiltak:

- Kontaktknutepunkt i Møre og Romsdal videreføres i 2010 i samarbeid med FMC sentralt i Bergen.
- Videreføring av feltinspektørtjenesten på fartøyer.
- Kontrollkravet i avtalen med EU skal holdes. Region Møre og Romsdal monitorerer og koordinerer at kravet nasjonalt sett blir overholdt.
- Kystvakten prioriterer tilstedeværelse og overvåking av NØS-grensen.
- Antall fullkontroller med fokus på bifangstproblematikk i forhold til hestmakrell og nordsjøsild økes i perioder hvor overvåking av situasjonen (Kystvakten) viser en forhøyet risiko.

- Kystvakten oppretter aktsomhetsområder i områder med forhøyet risiko og sørger for god risikokommunikasjon til Region sør og andre enheter. Spesielt fokus på nattfiske.

4.5 Nordsjøsild

Nordsjøsild er en viktig bestand, og ressurskontrollen skal ha et økt fokus på den i 2010.

Arten har sviktende rekruttering, noe som har medført en reduksjon i kvoter. Overtredelser i forhold til nordsjøsild har generelt en svært stor konsekvensfaktor.

Under matjes sesongen øker sannsynligheten for ulovlig slipping dersom fangsten viser seg ikke å tilfredstille kvalitetskravene.

Tiltak:

Region Sør utarbeider en operasjonell risikoanalyse for Nordsjøsild før sesongen.

4.6 Kongekrabbe

Fokus opprettholdes i samme grad som for 2009.

Tiltak:

- Kontrolltiltak for svarte landinger - se eget tema.
- Omsetningskontroller gjennomføres for å avdekke svarte landinger og svart omsetning.
- Kontroll og analyse av sporing og landinger for å få kartlagt nærmere ukjente risikoområder og kontrollpunkter.
- Landingskontroller for å sikre at registrerte opplysninger er korrekt.
- Samarbeid mellom Kystvakten og sjøgående kontroll for å unngå at krabbe fisket i det kvotebelagte området blir rapportert som fisket i det frie fiskeriet.

4.7 Hummer

Hummer skal for 2010 konsekvensvektes til svært stor. En aktiv informasjonsformidling og kampanjebasert kontroll som samordnes mellom Indre kystvakt og berørte regioner bør gjennomføres under fisket etter hummer.

4.8 Sports- og rekreasjonsfiske

Kvantum fisket i forbindelse med sports- og rekreasjonsfiske skal inngå som en del av det totale kvoteregnskapet.

Det skal drives en aktiv informasjonsformidling med tanke på regelverket, med spesiell vekt på minstemålsbestemmelser. En skal videre samarbeide med Toll vedrørende bestemmelsen om tillatt vekt på utførsel av fisk på 15 kilo.